

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko
XXV Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
w sprawie sytuacji w służbie zdrowia

Warszawa, 3 kwietnia 2019 roku

Związek Powiatów Polskich z rosnącym niepokojem obserwuje sytuację w sektorze ochrony zdrowia. Udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w odpowiednim czasie i na odpowiednim poziomie jest jednym z tych postulatów, które obywatele najczęściej formułują wobec władz publicznych, również na szczeblu lokalnym. Powiaty od początku swojego istnienia miały przypisane do realizacji zadania z zakresu ochrony zdrowia, przede wszystkim poprzez zapewnienie mieszkańcom dostępu do świadczeń szpitalnych. Realizacja zadań publicznych na oczekiwanym przez mieszkańców poziomie wymaga jednak adekwatnych środków finansowych. Oczekujemy podjęcia konkretnych działań, które pozwolą na realną poprawę sytuacji w ochronie zdrowia.

W związku z tym wnosimy o niezwłoczny wzrost wyceny świadczeń o 15 proc. we wszystkich rodzajach świadczeń. Takie zwiększenie wyceny świadczeń pozwoli na ustabilizowanie sytuacji finansowej szpitali powiatowych. Obecnie przytłaczająca większość powiatowych podmiotów leczniczych boryka się z problemem narastającego zadłużania, brakiem środków na wynagrodzenia dla pracowników czy utrzymaniem płynności finansowej. Podwyżki płac głównie lekarzy i pielęgniarek, a także wzrost płacy minimalnej oraz wzrost kosztów energii elektrycznej wpłynęły na znaczące pogorszenie się sytuacji finansowej szpitali powiatowych. W tej sytuacji jedynie wzrost wyceny świadczeń we wszystkich rodzajach świadczeń, nie zaś w wybranych dziedzinach, realnie wpłynąłby na poprawę sytuacji finansowej szpitali powiatowych. Szpitale powiatowe wymagają podjęcia rozwiązań, które zrekonstruowałyby ich kondycję w sposób kompleksowy. W odpowiedzi na postulaty płynące z różnych środowisk Ministerstwo Zdrowia zadeklarowało, że na internie i chirurgii wycena świadczeń wzrośnie – w zależności od konkretnego świadczenia – od 5 proc. do 15 proc. Taka propozycja jest oczywiście krokiem w dobrą stronę, jednakże jako rozwiązanie docelowe jest trudna do przyjęcia. Jest bowiem zbyt niska i zbyt wąska przedmiotowo, aby uchronić szpitale powiatowe przed dalszym zadłużaniem się.

Konieczne jest przyspieszenie zmian prawnych w zakresie wzrostu środków na finansowanie ochrony zdrowia. Zgodnie z art. 131c ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na finansowanie ochrony zdrowia w 2019 r. planuje się przeznaczyć nie mniej niż 4,86 proc. PKB. Wskaźnik ten ma wzrosnąć do 6 proc. ale dopiero w 2024 r.

Kolejną kwestią jaką chcemy poruszyć są problemy kadrowe. Do deficytu lekarzy i pielęgniarek – zwłaszcza po wprowadzeniu standardów zatrudnienia – doszły obecnie trudności w obsadzeniu składów w karetkach. Od 1 stycznia 2018 r. w karetkach mogą jeździć wyłącznie lekarze ze specjalizacją w ratownictwie medycznym lub tacy, którzy w chwili wejścia w życie nowych przepisów rozpoczęli szkolenie w tym zakresie. Znaczące problemy z możliwością obsadzenia dyżurów, wynikające ze spadku liczby uprawnionych lekarzy mogących pełnić dyżury w specjalistycznych ambulansach, w efekcie spowodowały również spadek liczby samych karetok specjalistycznych i przekształcenie ich na karetki podstawowe – takie, w których miejsce lekarza zajmuje ratownik medyczny. Odbywa się to ze szkodą dla pacjentów. Wnosimy zatem o rozszerzenie zakresu specjalizacji lekarzy uprawnionych do dyżurowania w zespołach ratownictwa medycznego, chociażby o internistów. Karetki specjalistyczne dysponowane są do wezwań, w których mamy do czynienia z bezpośrednim zagrożeniem życia, dlatego tak ważnym jest zapewnienie odpowiedniej liczby tego typu ambulansów. Rozszerzenie zakresu specjalizacji lekarzy uprawnionych do dyżurowania w specjalistycznych karetkach z pewnością wpłynie na liczbę lekarzy zainteresowanych pełnieniem dyżurów w ambulansach i przyczyni się do zwiększenia poziomu świadczonych usług medycznych w niniejszym zakresie.

Następnym pilnym działaniem jest potrzeba zwiększenia kadr medycznych oraz wprowadzenia nowych zawodów, których przedstawiciele mogliby odciążać wysoko wyspecjalizowanych pracowników takich jak lekarze czy pielęgniarki. Projekt nowelizacji ustawy o zawodach pielęgniarki i położnej, przewidujący możliwość kształcenia w tych zawodach na studiach niestacjonarnych, został 11 miesięcy temu skierowany do konsultacji publicznych i do dzisiaj nie ma żadnych postępów w tym zakresie. Należy przy tym zaznaczyć, że jest to jedyny zawód medyczny, którego kształcenie odbywać się może wyłącznie w systemie stacjonarnym. Brak regulacji w niniejszym zakresie w praktyce uniemożliwia osobom wykonującym zawód opiekuna, a zatem zawód w niektórych obszarach zbliżony do zawodu pielęgniarki, uzupełnienie wykształcenia i dokonanie zmiany wykonywanego zawodu.

Przypomnieć też należy o podnoszonych od lat problemach związanych ze stwierdzaniem zgonu i ustalaniem rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych. Brak zdolności resortu do znalezienia rozwiązań – zwłaszcza w sytuacji, gdy Związek Powiatów Polskich przedkłada konkretne propozycje legislacyjne – wystawia nie najlepsze świadectwo Ministerstwu Zdrowia.

Przewodniczący
XXV Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Pionka